

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

СТАНОВИЩЕ

от

д-р хабил. Ян Страдомски, Ягелонски университет, Краков,

Институт по славянска филология

(н.ст., име, презиме, фамилия – акад. дл. в научна организация)

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **‘професор’**

на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление: 3.1. Социология, антропология и науки за
културата,

научна специалност: Етнология (Антропология на религиите)

(наименование на научната специалност)

В конкурса за ‘професор’, обявен в Държавен вестник, бр. 32 от 22
април 2016 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет "Паисий
Хилендарски" за нуждите на катедра по етнология към
Философско-исторически факултет, като кандидат участва **доц. д.н.к.
Мария Антонова Шнитер** от катедра „Етнология” ПУ.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата/-ите

Със заповед № Р33-2374 от 06.06.2016 г. на Ректора на Пловдивския
университет „Паисий Хилендарски” (ПУ) съм определен за член на
научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност
‘професор’ в ПУ по област на висше образование 3. Социални, стопански
и правни науки, професионално направление 3.1. Социология,
антропология и науки за културата, научна специалност етнология
(антропология на религиите), **обявен за нуждите на катедра
„Етнология”** към Философско-исторически факултет.

В съответствие с разпоредбите на Правилника за развитие на
академичния състав на Пловдивския университет получих в предписания
срок всички материали, предписани като необходими за процедурата,
вкл. книги и сборници, научни статии, автореферат на дисертационния
труд, копия от дипломи на кандидатката, документи за обява на конкурс и
протоколите от факултетен съвет.

Wydział Filologiczny

Instytut Filologii

Słowiańskiej

30-059 Kraków

ul. Władysława Reymonta 4

tel. 12 663 27 24

12 663 27 25

fax: 12 663 27 21

filologia.slowianska@filg.uj.edu.pl

www.filg.uj.edu.pl/ifs

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filologiczny

Instytut Filologii

Słowiańskiej

Научните трудове на Мария Шнитер в областта на старобългарската литература, културната антропология и историята на религиите са ми известни вече от години. Те много добре илюстрират нейната дългогодишна работа върху европейската медиевистика в контекста на православната култура и потвърждават високите ѝ компетенции като учен, който добре съзнателно (но и внимателно) формулира своите тези и ги подкрепва/доказва с убедителни аргументи. С голям интерес и удоволствие посрещах винаги новите ѝ книги и статии, с които Мария Шнитер очевидно беше завършвала различни етапи на своята научно-изследователска работа, като същевременно и откривала нови перспективи за по-нататъшни наблюдения върху широк обхват въпроси. Нейните многопосочни търсения, във връзка с използването на професионален апарат от различни научни специалности (филолог, историк, културолог/антрополог, социолог), дават плодотворни резултати и гарантират коректността на изследователския процес. Умело начертаната проблематика и задълбочено изследваният изворен материал (който изглеждаше само понякога известен и обработен) дават основание да се приемат нейните изводи за достоверни, а концепциите ѝ за оригинални.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата/-ите

Представените за оценка трудове на Мария Шнитер безапелационно показват отличната ѝ осведоменост по отношение на широкото интердисциплинарно поле, в което тя работи и особено в областта на антропологичния анализ на средновековни културни феномени. Нейните публикации на различни езици (немски, английски, руски) ги правят известни също така извън българскоезичната научна среда, като правят авторката изтъкнат представител на високите компетенции и широките научни хоризонти на българските учени. Без изключение те са на високо научно равнище, публикувани са в престижни периодични издания, монографични трудове и сборници. Изследванията на М. Шнитер са написани с огромна ерудиция и богати медиевистични познания, без съмнение те съответстват на съвременните постижения в културната антропология и представляват значителен и оригинален принос в нея. Проведените усърдно анализи предлагат конкретни резултати, но и не са категорични; те отварят нови изследователски перспективи, дават подтик за по-нататъшни проучвания. Обширният списък на нейните книги, научни статии, учебници, речникови статии, научно-изследователски проекти (да подчертаем четири като ръководител), организационни и дидактически постижения, изграждат и потвърждават авторитета, с който Мария Шнитер се ползва сред представителите на обществените и хуманитарни дисциплини. За авторитета на Мария Шнитер, който придоби тя като необикновен изследовател, свидетелствува и успехът на нейното участие в научни форуми в страната и чужбина.

30-059 Kraków

ul. Władysława Reymonta 4

tel. 12 663 27 24

12 663 27 25

fax: 12 663 27 21

filologia.slowianska@filg.uj.edu.pl

www.filg.uj.edu.pl/ifs

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filologiczny

Instytut Filologii

Słowiańskiej

30-059 Kraków

ul. Władysława Reymonta 4

tel. 12 663 27 24

12 663 27 25

fax: 12 663 27 21

filologia.slowianska@filg.uj.edu.pl

www.filg.uj.edu.pl/ifs

Особенно бих искал да подчертая активността на Мария Антонова Шнитер в областта на подготвянето учебници и учебни помагала. Със съучастието си в това много важно дело тя използва своите академични умения в ново поле, като предлага на младежите умело оформена панорама на средновековната култура (литература и религия) и по този начин ги подтиква да се задълбочават в неразбираем за тях, сложен и отдавна отминал свят, на който (често без да си дават сметка) те са наследници, и като българи, и като европейци.

3. Критични забележки и препоръки

Като представител на чуждестранно научно средище се отнасям към изследователския принос на Мария Шнитер с най-голямо уважение. Много от нейните постижения по палеославистика, старобългаристика и културна антропология, публикувани на чужди езици, са известни за специалисти, но препоръчвам и другите (като за преброяването на хората, отношението към магията в православната среда през средновековието и особено монографията за човешкото тяло в контекста на православния ритуал (Пловдив 2015)) да бъдат преведени и публикувани на английски език, за да навлезат - както заслужава - в руслото на основните европейски и световни студии в областта на антропологичния анализ на средновековни културни феномени. Убеден съм, че публикаците (в пълен или съкратен вариант) ще бъдат много ценни не само за специализираната публика, като изключително добре разработени научни трудове, но и за непрофесионален читател, заинтересуван от средновековното всекидневие, православния ритуал, религиозност и възприемането на човешкото тяло и душа.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д.н.к. **Мария Антонова Шнитер**, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание, като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните ѝ разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на доц. д.н.к. **Мария Антонова Шнитер** е несъмнена.

С настоящето становище давам своята положителна оценка и препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Философско-исторически факултет за избор на доц. д.н.к. **Мария Антонова Шнитер** на академичната длъжност 'професор' в ПУ „Паисий Хилендарски“ по професионално направление Етнология (Антропология на религиите).

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

10 септември 2016 г.

Изготвил становището:

Ягелонски университет, Краков,
Институт по славянска филология

Wydział Filologiczny

Instytut Filologii

Słowiańskiej

30-059 Kraków

ul. Władysława Reymonta 4

tel. 12 663 27 24

12 663 27 25

fax: 12 663 27 21

filologia.slowianska@filg.uj.edu.pl

www.filg.uj.edu.pl/ifs